

Το Εστιακό Σημείο της EFSA ως κόμβος συνεργασίας της χώρας με την EFSA και τα υπόλοιπα Κράτη Μέλη

Φωτεινή Τζουμανίκα, Κτηνίατρος MSc

Δανάη Παπαναστασίου, Βιολόγος, PhD

Εστιακό Σημείο EFSA

Διεύθυνση Αξιολόγηση Επικινδυνότητας και Διατροφής

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Η EFSA

Παροχή ανεξάρτητης επιστημονικής γνωμοδότησης, και υποστήριξη των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών στη διαχείριση της ασφάλειας των τροφίμων

Διασφαλίζει ανεξάρτητη και έγκαιρη ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους

Πρωθεί την επιστημονική συνεργασία

EU Commission

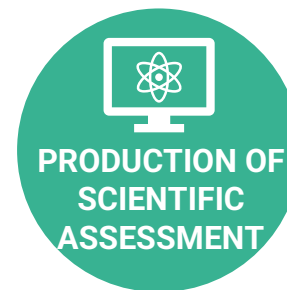
EU Parliament

Member States

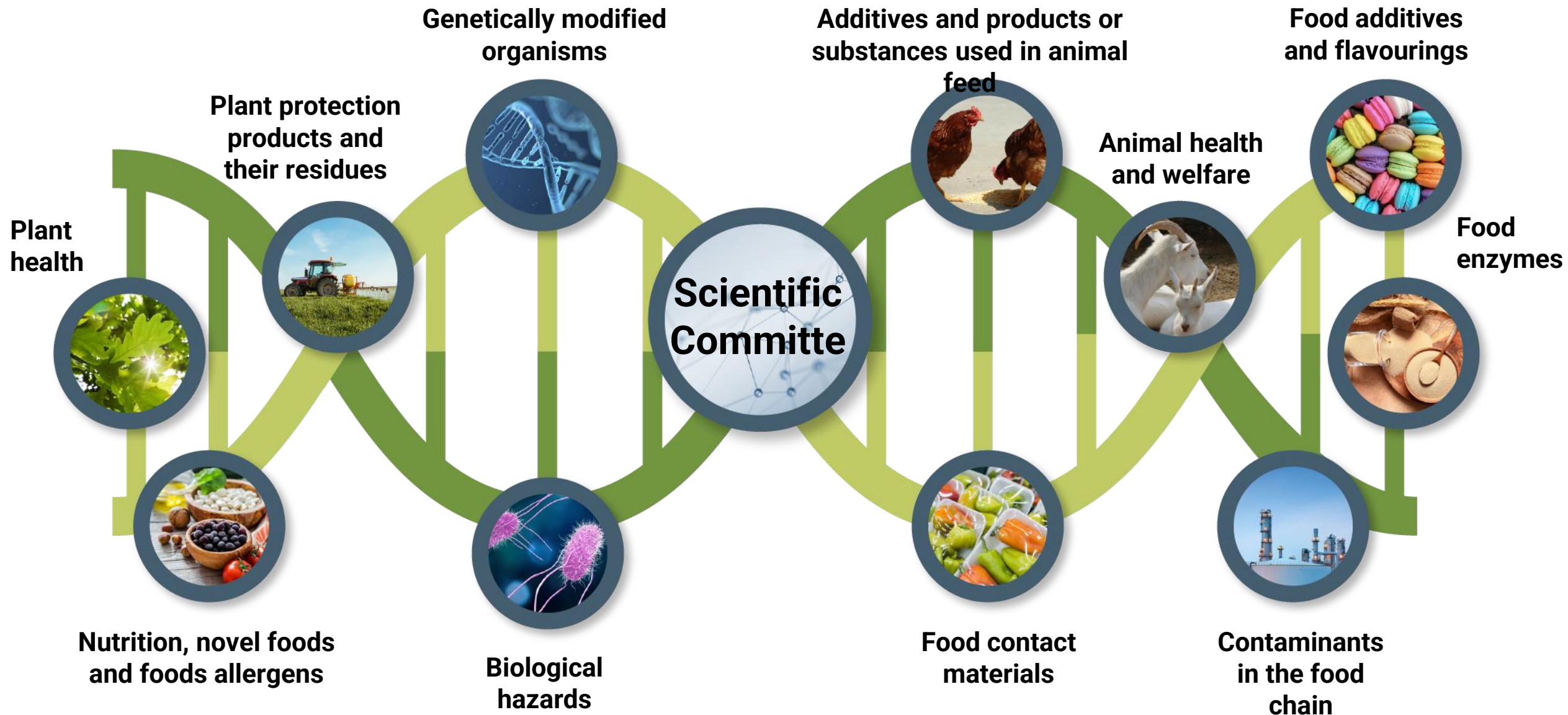

EFSA self-mandate

SCIENTIFIC PANELS AND COMMITTEE

URGENT REQUESTS FOR SCIENTIFIC ADVICE – EXAMPLES

2009
Nicotine in wild mushrooms

2010
Chlormequat in table grapes

2011
STEC in vegetables

2012
"Schmallenberg" virus

2013
Phenylbutazone in horsemeat

2014
Swine fever

2015
Lumpy skin disease

2016
Avian influenza

2018
Salmonella Poona

2019
Listeria monocytogenes

2020
Salmonella and Brazil nuts

2021
Ethylene oxide residues in sesame seeds

2022
Import threshold for pesticide residues

2023
Listeria monocytogenes linked to fish products

EFSA – ΚΜ: Επιστημονική Συνεργασία

Συμβουλευτικό Σώμα

Εκπρόσωποι από 27 ΚΜ,
Ισλανδία και Νορβηγία +
Ελβετία, 7 χώρες σε
προ-ενταξιακή φάση και Ε.
Επιτροπή ως Παρατηρητές

Προγραμματισμός και ιεράρχηση των
εργασιών της EFSA και των κρατών
μελών, αποτροπή επικάλυψης εργασιών

Επιστημονική συνεργασία, ανταλλαγή
πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών,
βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων

Συνοχή, αποφυγή αντικρουόμενων
απόψεων

Προσδιορισμός αναδυόμενων κινδύνων

ΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΕΣΤΙΑΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ EFSA ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Το δίκτυο του FP αποτελείται από 27 κράτη μέλη της ΕΕ + Ισλανδία και Νορβηγία + παρατηρητές από την Ελβετία και χώρες υπό ένταξη

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Τα Εθνικά Σημεία Επαφής λειτουργούν ως **κόμβοι σύνδεσης** μεταξύ της EFSA και των αρμόδιων εθνικών φορέων και φορέων των κρατών μελών της ΕΕ/ΕΟΧ και των χωρών παρατηρητών.

Framework partnership agreement (2023-2027)

1. Διαχείριση
επιστημονικής γνώσης
και πληροφορίας

2. Συνεργασία και
σύμπραξη

3. Εκπαίδευση

4. Δεδομένα

5. Επικοινωνία
του κινδύνου

Διαχείριση επιστημονικής γνώσης και πληροφορίας - Εκπαίδευση

- **Ανταλλαγή επιστημονικών πληροφοριών** με Εστιακά Σημεία άλλων ΚΜ και την EFSA σχετικά με την αξιολόγηση επικινδυνότητας
- **Ευρεία ή στοχευμένη διάχυση** στα εθνικά δίκτυα, επιστημονικών πληροφοριών που λαμβάνονται μέσω του δικτύου των Εστιακών Σημείων ή την EFSA (επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, διαβουλεύσεις, προκηρύξεις έργων, προτάσεις δημιουργίας κοινοπραξιών, εκπαιδευτικά προγράμματα)
- **Υποστήριξη του μέλους του Συμβουλευτικού Σώματος της EFSA** και των δράσεων που απορρέουν από τις συσκέψεις του εν λόγω Σώματος ή ομάδων εργασίας αυτού.
- **Χαρτογράφηση** επιστημονικής εμπειρογνωμοσύνης σε εθνικό επίπεδο.
- Συμβολή στη διοργάνωση **εκπαιδευτικών δράσεων** σε εθνικό επίπεδο ή με άλλα Εστιακά Σημεία
- Ενημέρωση για **εκπαιδευτικές δράσεις EFSA**

Εκπαίδευση των επιθεωρητών του Ε.Φ.Ε.Τ. στη χρήση εργαλείων μικροβιολογίας πρόρρησης (predictive modelling) και ποσοτικής εκτίμησης της επικινδυνότητας (Quantitative Microbial Risk Assessment)

- Εισαγωγή στην προγνωστική μικροβιολογία και την ποσοτική μικροβιολογική αξιολόγηση κινδύνου και εξοικείωση με μοντέλα τύπου γάμμα
- Παρουσίαση του λογισμικού Food Spoilage & Safety Predictor (FSSP) (Paw Dalgaard, DTU) και Growth Predictor (P.N. Skandamis, G.P.A.) (με έμφαση στο τελευταίο)
- Συνολική θετική αποδοχή της αξίας της ένταξης των εργαλείων προγνωστικής μοντελοποίησης στις επίσημες πρακτικές ελέγχου

Σειρά 6 σεμιναρίων: Ιούλιος - Οκτώβριος 2025

Εκπαιδευόμενοι: 167 Επιθεωρητές ΕΦΕΤ

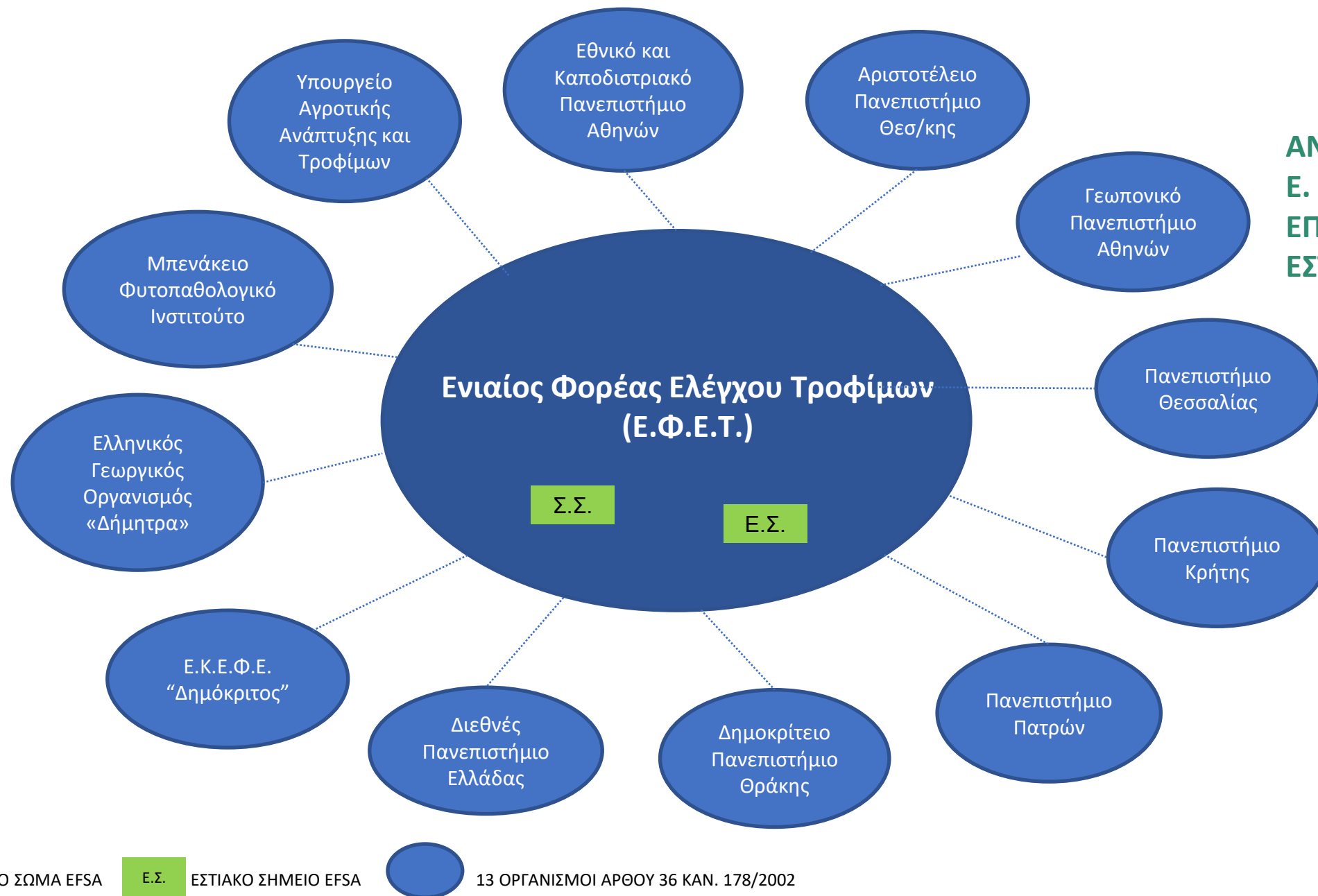
Εκπαιδευτής: Καθηγητής Παναγιώτης Ν. Σκανδάμης

Συνεργασία και σύμπραξη (Engagement, collaboration and partnership)

☐ Διαχείριση καταλόγου οργανισμών του άρθρου 36 του Καν.(ΕΚ) 178/2002

- Ένταξη εθνικών επιστημονικών οργανισμών στον κατάλογο που ασκούν δραστηριότητες σε τομείς συναφείς με εκείνους της αποστολής της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων» βάσει των κριτηρίων του Καν. (ΕΚ) 2230/2004:
- να πραγματοποιούν καθήκοντα επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης στους τομείς που εντάσσονται στο πλαίσιο της αποστολής της EFSA
- να είναι νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν στόχους δημόσιου συμφέροντος (public interest) - καθήκοντα που τυχόν τους ανατεθούν από την EFSA εκτελούνται με ανεξαρτησία και ακεραιότητα
- να διαθέτουν αναγνωρισμένο υψηλό επίπεδο επιστημονικής ή τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης σε τομείς που εντάσσονται στο πλαίσιο της αποστολής της EFSA
- να λειτουργούν σε δίκτυο

☐ Επαναξιολόγηση οργανισμών κάθε 3 χρόνια (ως προς επιστημονικά και οικονομικά κριτήρια)

Επιχορηγήσεις EFSA: γιατί, τι, ΠΩΣ

Η EFSA μπορεί να απονέμει επιχορηγήσεις σε οργανισμούς που έχουν οριστεί από το Κράτος Μέλος τους για να υποστηρίξουν την EFSA στην αποστολή της και οι οποίοι περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου 36 των αρμοδίων οργανισμών. Ο κατάλογος των επιλέξιμων οργανισμών στους οποίους μπορούν να χορηγηθούν επιχορηγήσεις της EFSA ενημερώνεται τακτικά και λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο συμπερίληψης νέων οργανισμών στον κατάλογο είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση <https://www.efsa.europa.eu/en/partnersnetworks/scorg>.

Κατά την υποβολή αίτησης για επιχορήγηση της EFSA, οι οργανισμοί μπορούν να υποβάλουν αίτηση μόνοι τους ή σε κοινοπραξία με άλλους οργανισμούς του άρθρου 36, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Οι αιτήσεις ενδέχεται επίσης να περιλαμβάνουν ορισμένες υπερβολικές, περιλαμβάνοντας οργανισμούς που δεν ανήκουν στον κατάλογο του άρθρου 36 υπό ορισμένες προϋποθέσεις που καθορίζονται στην πρόσκληση

ΠΟΙΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ;

Μόνο τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2230/2004 και στο άρθρο 1 σημείο 5ε του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1381 μπορούν να ανατεθούν στους οργανισμούς μέσω συμφωνίας επιχορήγησης για να βοηθήσουν την EFSA στην αποστολή της.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

- ▶ Παράδοση δεδομένων— συλλογή/παραγωγή
- ▶ Υποστήριξη στην ενημέρωση/δημιουργία μεθοδολογιών αξιολόγησης κινδύνου
- ▶ Προπαρασκευαστικές εργασίες που οδηγούν στη σύνταξη προσχεδίου Επιστημονικής Γνωμοδότησης της EFSA

Προηγούμενη συσχέτιση: ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ, ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

- ▶ Διάδοση καλών πρακτικών
- ▶ Ανταλλαγή πληροφοριών
- ▶ Ανταλλαγή γνώσεων
- ▶ Δημιουργία νέας επιστημονικής γνώσης

Προηγούμενη συσχέτιση: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ, ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΣΤΙΑΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Δίνεται υψηλότερο ποσοστό χρηματοδότησης (συγχρηματοδότησης) για εργασίες που υποστηρίζουν άμεσα την αξιολόγηση κινδύνου σε σύγκριση με χαμηλότερο ποσοστό χρηματοδότησης για έργα που σχεδιάζει ο δικαιούχος. Μπορεί να παρέχεται συγχρηματοδότηση έως το 99% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών. Εναλλακτικά, οι επιχορηγήσεις που χρησιμοποιούν «Χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με το κόστος» μπορούν να καλύψουν όλα τα έξοδα του έργου και μπορούν ακόμη και να επιφέρουν κέρδος στον δικαιούχο. Παρακάτω παρατίθεται η ταξινόμηση των χρηματοδοτούμενων έργων ανάλογα με την ευκολία της διαδικασίας.

Προμήθεια υπηρεσιών της EFSA γιατί, τι, ΠΩΣ

Η EFSA αγοράζει υπηρεσίες και προμήθειες μέσω δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ και τις βασικές αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης, του ευρύτερου ανταγωνισμού, της αναλογικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Κατά την υποβολή προσφορών για τις διαδικασίες προμηθειών της EFSA, οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλουν προσφορά μόνοι ως μία οντότητα ή σε κοινή προσφορά με εταίρους. Όλοι οι προσφέροντες πρέπει να έχουν πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ για να είναι επιλέξιμοι για την ανάθεση συμβάσεων από την EFSA. Οι προσφέροντες μπορούν επίσης να βασίζονται στη χρήση υπερβολικών στην προσφορά τους. Οι υπερβολικοί μπορούν να είναι εγκατεστημένοι σε χώρες που δεν έχουν πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην επιμέρους πρόσκληση υποβολής προσφορών.

ΠΩΣ ΑΠΟΝΕΜΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- ▶ Για αγορές άνω των **140.000 €**.
- ▶ Ανοικτό σε όλους τους οικονομικούς φορείς με πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ.
- ▶ Δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, με χρονικό περιθώριο τουλάχιστον **37 ημερών** για την υποβολή προσφορών.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ

- ▶ Κάτω από **15.000 €** Πρόσκληση σε τουλάχιστον **1** άμεση πρόσκληση χωρίς εκ των προτέρων δημοσίευση.
- ▶ Πάνω από **15.000 €** και κάτω από **60.000 €** Πρόσκληση σε τουλάχιστον **3** Δημοσίευση πρόσκλησης εκ των προτέρων στον ιστότοπο της EFSA για εκδήλωση ενδιαφέροντος, στη συνέχεια άμεση πρόσκληση.
- ▶ Πάνω από **60.000 €** και κάτω από **140.000 €** Πρόσκληση σε τουλάχιστον **5** Δημοσίευση πρόσκλησης εκ των προτέρων στον ιστότοπο της EFSA για εκδήλωση ενδιαφέροντος, στη συνέχεια άμεση πρόσκληση.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- ▶ Για αγορές οποιασδήποτε αξίας, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί απευθείας σε οικονομικό φορέα χωρίς να απαιτείται πρόσκληση υποβολής προσφορών, στις περιπτώσεις που περιγράφονται στην παρ. 11.1 του Παραρτήματος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού της ΕΕ. Παραδείγματα:
- ▶ Μονοπώλιο λόγω ιδιοκτησίας / προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων.
- ▶ Εξαιρετικά επείγουσα ανάγκη λόγω απρόβλεπτων γεγονότων.

ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

- ▶ Μεμονωμένη (Single)
- ▶ Κατά σειρά κατάταξης (Cascade)
- ▶ Επανεκκίνηση διαγωνισμού (Re-opening competition)

Τα ακριβή παραδοτέα & το χρονοδιάγραμμα ΔΕΝ είναι γνωστά

Μία σύμβαση πλαίσιο που έχει υπογραφεί με έναν ανάδοχο (μεμονωμένος οργανισμός ή κοινοπραξία). Μία σύμβαση πλαίσιο που έχει υπογραφεί με διαφορετικούς αναδόχους και έχει ανατεθεί με σειρά κατάταξης. Μία σύμβαση πλαίσιο που έχει υπογραφεί με ομάδα αναδόχων οι οποίοι διαγωνίζονται για συγκεκριμένες αναθέσεις.

ΑΜΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Τα ακριβή παραδοτέα και το χρονοδιάγραμμα είναι γνωστά

ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ / ΦΟΡΜΕΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

Τα ακριβή παραδοτέα και το χρονοδιάγραμμα είναι γνωστά

Τρέχουσες προσκλήσεις EFSA

Title	Deadline	Budget (€)
<u>Welfare monitoring: data driven risk assessment in fast and slower growing broilers (BROWARD)</u> - grant	8/01/2026	2.5 M
<u>Joint programming for risk Assessment in vector-borne diseases (4 Lots)</u> - grant	15/01/2026	6 M
<u>Technical support for the development of the Animal Welfare Data Hub</u> - procurement	16/01/2026	500 K
<u>Developing, organizing and delivering of training activities under the EFSA European Food Risk Assessment Fellowship Programme (EU-FORA)</u> - <u>procurement</u>	22/1/2026	1.6 M
<u>Selection of hosting sites and fellows for EFSA's European Food Risk Assessment Fellowship (EU-FORA) Programme</u> - grant	26/02/2026	55 K (x15)
<u>Support to detection of EU plant pests: trapping (Lot 1), eDNA (Lot 2) and remote sensing imagery (Lot 3)</u> - procurement	26/02/2026	1.6 M
<u>Generic simulation models for climate suitability analysis of new and emerging plant pests (2 Lots)</u> - grant	22/4/2026	750 K

Πρόγραμμα Υποτροφιών της EFSA EU-FORA 2026-2027

Επιλογή **15** οργανισμών φιλοξενίας και υποτρόφων

Προθεσμία: **26 Φεβρουαρίου 2026**

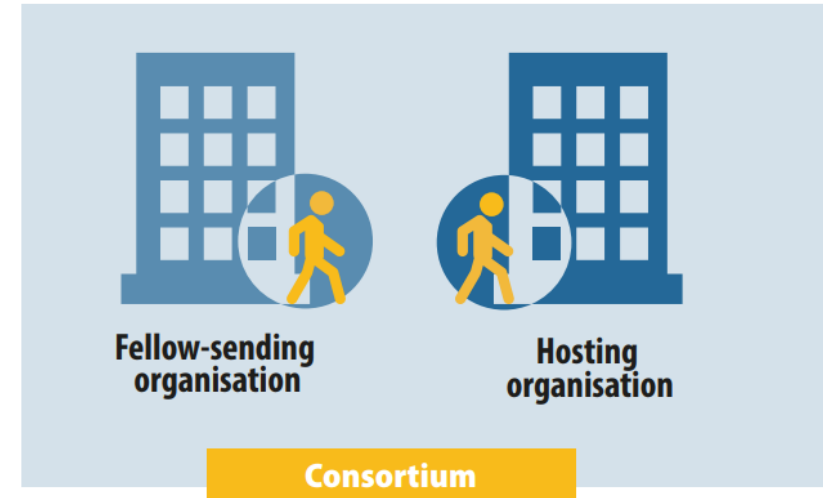
Υποβολή προτάσεων από **κοινοπραξία** δύο οργανισμών του **άρθρου 36** από διαφορετικά ΚΜ

Διάρκεια συμφωνητικού επιχορήγησης:
Σεπτέμβριος 2026-Αύγουστος 2027 (12 μήνες)

€55,000 ανά κοινοπραξία, η κατανομή μεταξύ των εταίρων δεν καθορίζεται από EFSA. Χρηματοδότηση μη συνδεόμενη με κόστος.

- Κατάλογος μικρών έργων (προαιρετικά), που σχετίζονται με δράσεις της EFSA σε μελλοντικές προκλήσεις (Appendix A)
- Νέο παραδοτέο: μια παρουσίαση ή ένα βίντεο που θα εξηγεί το περιεχόμενο και τα κύρια αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης, το οποίο θα μπορούσε στη συνέχεια να αναρτηθεί σε μια πλατφόρμα μάθησης.
- **Η αναζήτηση συνεργατών υποστηρίζεται από το Εστιακό Σημείο**

Συμβουλευτικό Σώμα -> συνδρομή των ΚΜ σε θέματα αιχμής

EU Menu 2

Συλλογή δεδομένων κατανάλωσης σε αντιπροσωπευτικό δείγμα πληθυσμού / πληθυσμιακής ομάδας

Δημιουργία δεδομένων ανοιχτής πρόσβασης

Συνεργασία EFSA – ΚΜ

- Νέα χρηματοδότηση από 2027 – Προϋπολογισμός: 500K/χώρα
- Έγκαιρη εκδήλωση ενδιαφέροντος

Risk Benefit Assessment (RBA)

EFSA's Guidance on risk-benefit assessment of foods, 2024

Αίτημα από την Ε. Επιτροπή να προετοιμάσει αξιολόγηση κινδύνου-οφέλους από την κατανάλωση ψαριών, ανά είδος και τύπο ψαριού (π.χ. λιπαρά, μη λιπαρά ψάρια, άγρια/εκτρεφόμενα ψάρια,) σε σχέση με τη συνδυασμένη παρουσία χημικών κινδύνων (διοξίνες, PCBs, PFAS DMA, ανόργανο αρσενικό, υδράργυρο, μεθυλ-υδράργυρο).

Στόχος η παροχή συμβουλών σχετικά με τη συνιστώμενη ποσότητα κατανάλωσης ψαριών ανάλογα με το επίπεδο μόλυνσης.

Συνεργασία ΚΜ- EFSA

- Ορισμός εμπειρογνώμονα για συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας που θα προετοιμάσει τη γνωμοδότηση
- Αναφορά προβλημάτων από την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών της EFSA

Μικροπλαστικά

Αίτημα Ευρωκοινοβουλίου για επιστημονική γνωμοδότηση σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους για την υγεία που ενέχουν τα μικροπλαστικά στα τρόφιμα, το νερό και τον αέρα.

Συνεργασία EFSA – ECHA – EEA - JRC -> One Health Approach

Ανασκόπηση των πιο πρόσφατων στοιχείων για τα μικροπλαστικά, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο τα μικροπλαστικά εισέρχονται και επηρεάζουν τον ανθρώπινο οργανισμό, του τρόπου με τον οποίο μεταφέρονται στα τρόφιμα και των μεθόδων αξιολόγησης της επικινδυνότητας

Επικαιροποίηση εκτίμησης διατροφικής έκθεσης

Συνεργασία KM-EFSA

- Συνδρομή με εμπειρογνώμονες
- Συγκέντρωση συναφών δράσεων και ερευνών σε μικρο-, νανο- πλαστικά

Μικροβίωμα (Microbiome)

Αναμένονται νέα προϊόντα που θέτουν προσκλήσεις στην αξιολόγησή τους και τη νομοθεσία

Παραδείγματα προϊόντων

- προϊόντα ανταγωνιστικού αποκλεισμού (competitive exclusion products, CEPs) παθογόνων βακτηρίων (όπως *Salmonella*, *Campylobacter*) από το έντερο νέων ζώων/πουλερικών ως πρόσθετα ζωοτροφών,
- βιοφυτοφάρμακα (με πολλά διαφορετικά στελέχη ή είδη μικροοργανισμών που λειτουργούν συνεργατικά),
- προβιοτικά νέας γενιάς (σύνθετα μείγματα στελεχών)
- προϊόντα ζύμωσης (από μη προσδιορισμένες μικροβιακές κοινότητες) που προωθούνται ως συμπληρώματα διατροφής.

Προκλήσεις

- Χαρακτηρισμός προϊόντων (μη προσδιορισμένες μικροβιακές κοινότητες και σύνθεση),
- Μέθοδος ανίχνευσης (ταχύ γονιδιωματικό έλεγχο- Genome Screening- των μικροοργανισμών για την ανίχνευση πιθανών κινδύνων, όπως ανθεκτικότητα στα μικροβιακά (AMR) ή παρουσία παθογόνων,
- επιστημονική εκτίμηση των αλληλεπιδράσεων με το μικροβίωμα του ξενιστή (έλλειψη επικυρωμένων βιοδεικτών που συνδέουν τις αλλαγές του μικροβιώματος με τα αποτελέσματα στην υγεία, μη επαρκή δεδομένα αναφοράς για τη διάκριση μεταξύ φυσιολογικής και επιβλαβούς μικροβιακής διακύμανσης)
- σταθερότητα του μικροβιώματος κατά τη διάρκεια ζωής των προϊόντων
- σχέση μικροβιώματος με έκθεση σε ξενοβιοτικά (xenobiotics) – αμφίδρομη αλληλεπίδραση

Μικροβίωμα (Microbiome)

Αναμένονται νέα προϊόντα που θέτουν προκλήσεις στην αξιολόγησή τους και τη νομοθεσία

Παραδείγματα προϊόντων

- προϊόντα ανταγωνιστικού αποκλεισμού (competitive exclusion) παθογόνων (Campylobacter, Salmonella, E. coli, Listeria, Staphylococcus, Streptococcus, Clostridium, Bacillus, etc.)
- προβιοτικά (στελεχών)
- προϊόντα ζύμωσης (από μη προσδιορισμένες κοινότητες μικροβίων) που προωθούνται ως συμπληρώματα διατροφής.

Προκλήσεις

- Χαρακτηρισμός προϊόντων (μη προσδιορισμένες κοινότητες και σύνθεση),
- Διασφάλιση της αποτελεσματικότητας (παρακολούθηση του μικροβιακού ελέγχου-δυναμικού για την αντιμετώπιση των παθογόνων)
- Διασφάλιση της σταθερότητας του μικροβιώματος κατά τη διάρκεια ζωής των προϊόντων
- Σχέση του μικροβιώματος στην έκθεση σε ξеноβιοτικά (xenobiotics) – αμφίδρομη αλληλεπίδραση

Συνεργασία KM-EFSA

- Συγκέντρωση συναφών δράσεων και ερευνών στα KM (30/1/2026)
- Χρηματοδότηση έργων για το μικροβίωμα
- Συγκρότηση Τεχνικής Ομάδας/forum με εμπειρογνώμονες από KM, EFSA και εταίρους
- Διοργάνωση Συμποσίου από EFSA

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας !!

Εστιακό Σημείο της EFSA

**Φωτεινή Τζουμανίκα
Δανάη Παπαναστασίου**

**Επικοινωνία: 2132145807,-841
efsa@efet.gr**